

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Constantin Gurschi,

Judecători - Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sârbu împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2013 declarat de

Calestru Anatol Ion, născut la 30 aprilie 1980, originar și domiciliat or.Cimișlia, str.Gr.Ureche, 9.

Termenul examinării cauzei în:

prima instanță de la 15.12.2011 până la 17.08.2012,

instanța de apel de la 23.10.2012 până la 15.04.2013,

instanța de recurs de la 29.10.2013 până la 22.01.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 17 august 2012, Calestru Anatol a fost condamnat în baza art.217 alin.(3) lit.e) Cod penal la 2 ani și 8 luni închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În baza art.85 Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 28.12.2005, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 2 ani și 9 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru pronunțarea sentinței instanța a constatat că Calestru Anatol, a păstrat în celula de detenție, fără autorizația corespunzătoare și fără scop de înstrăinare, o perioadă nedeterminată de timp, până la 05 iulie 2011, două fragmente de butelii din plastic cu volumul de 0,5 și 2 litri, pe pereții interiori ai cărora se aflau depuneri de substanță de culoare cafenie și o substanță solidă de culoare verde-cafenie, care au fost depistate în rezultatul efectuării percheziției în celula nr.28 din Penitenciarul nr.5, or.Cahul, iar potrivit raportului de expertiză nr.2527 din 27.07.2011, depunerile de pe pereții interiori a fragmentelor de butelii s-a dovedit a fi substanță narcotică de tip „rășină de canabis” cu masa totală de 0,08 grame, iar substanța solidă de culoare verde-cafenie s-a dovedit a fi substanță narcotică de tip „hașiș” cu masa totală de 3,78 grame, care se atribuie la cantități mari.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul O.Macovschi în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece fapta nu a fost comisă de inculpat, invocând că instanța a apreciat critic depozițiile inculpatului A.Calestru, care sînt în contradicție cu circumstanțele de fapt constatate în cadrul ședinței de judecată, ceea ce nu corespunde realității, concluzia primei instanțe nu corespunde circumstanțelor reale ale cauzei, fapt care s-a soldat cu soluționarea eronată a chestiunii privind vinovăția inculpatului; instanța a ignorat prevederile art.101 Cod procedură penală, iar sentința contravine alin.1), 2), 3) art.389

Cod procedură; martori I.Racoviță, I.Plămădeală și V.Jitariuc, care au participat la efectuarea percheziției în celula 28, în care se deținea A.Calestru și condamnatul I.Chebac-Croitoru, nu au putut explica proveniența și apartenența substanțelor narcotice; organul de urmărire penală nu a interogat condamnatul I.Chebac-Croitoru, nu a întreprins măsuri pentru interogarea persoanelor deținute anterior în celula nr.28 până la instalarea lui A.Calestru împreună cu I.Chebac-Croitoru, ultimul fiind interogat în calitate de martor doar la cererea apărării, care a depus depoziții analogice cu cele ale inculpatului A.Calestru; nu a fost efectuată expertiza dactiloscopică pentru a verifica dacă amprente digitale aparțin inculpatului și cea narcologică pentru a dovedi faptul că acesta întrebuințează substanțe narcotice; percheziția efectuată nu corespunde cerințelor p.5) alin.(2) art.260 Cod procedură, deoarece în procesul-verbal lipsește mențiunea unde și cum au fost depistate obiectele ridicate, ceea ce indică la lipsa probațiunii că obiectele aparțin inculpatului A.Calestru, aceasta nu poate servi ca probă și nu poate fi pusă în baza sentinței de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2013, a fost admis apelul avocatului O.Macovschi în numele inculpatului A.Calestru, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care A.Calestru a fost achitat de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.e) Cod penal, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Instanța de apel a menționat că în speță nu au fost aduse probe concludente care ar indica incontestabil la comiterea infracțiunii de către inculpat, iar probele administrate pun la îndoială faptul că substanțele narcotice depistate în celula nr.28 aparțin lui A.Calestru și că acesta le-ar fi păstrat pentru întrebuințare personală.

La fel, instanța a conchis că din declarațiile martorilor I.Plămădeală, V.Jitariuc, I.Chebac-Croitoru, care au menționat că în timpul percheziției în veceul celulei nr.28 au fost depistate două sticle de plastic cu depuneri de culoare cafenie pe interior, procesul-verbal de percheziție din 05.07.2011, conform căruia în celula nr.28 au fost depistate substanțe narcotice, raportul de expertiză nr.2527 din 27.07.2011, nu rezultă vinovăția inculpatului, aceste probe fiind insuficiente pentru a dovedi vinovăția lui A.Calestru.

Instanța a concluzionat că din probele menționate reiese doar faptul depistării la 05.07.2011 în veceul celulei nr.28 din Penitenciarul nr.5 Cahul a substanțelor narcotice, ceea ce nici nu se contestă, dar nu și faptul că acestea aparțin anume inculpatului, deoarece în celulă se dețineau două persoane – A.Calestru și I.Chebac-Croitoru, ultimul însă a fost scos din celulă în momentul percheziției, nu a fost supus verificării și nu a fost audiat pe faptul depistării substanțelor narcotice în celula în care se deținea, în timp ce inculpatul a negat că substanțele narcotice aparțin lui. Mai mult că, din declarațiile martorului I.Chebac-Croitoru rezultă că substanțele narcotice nu-i aparțin inculpatului, declarații, care în lipsa căruiva suport probator, a fost greșit calificată de prima instanță ca o favorizare a inculpatului pentru a evita răspunderea penală.

De asemenea, instanța a menționat că pentru a exclude dubiile cu referire la apartenența substanțelor narcotice, se impunea efectuarea expertizelor criminalistică dactiloscopică, care ar fi dat posibilitatea de a identifica persoanele care au utilizat buteliile după amprente papilare și celei medico-legală, care ar fi permis de a depista urme de substanțe narcotice în probele biologice colectate de la inculpat. Însă așa mijloace de probațiune nu au fost administrate de organul de urmărire penală și nu au fost prezentate instanțelor de judecată.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a apreciat obiectiv probele administrate în cauză și incorect a concluzionat că în acțiunile inculpatului A.Calestru sînt

prezente semnele infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.e) Cod penal, deoarece în urma cercetării și verificării probelor, nu a fost stabilit cu certitudine că substanțele narcotice aparțineau anume inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de procurorul V.Sârbu care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; instanța a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului A.Calestru în comiterea infracțiunii incriminate, și anume: declarațiile martorilor I.Muntean, V.Oglindă, I.Plămădeală, I.Racoviță, V.Jitariuc, I.Chebac-Croitoru, și actele cauzei - procesul-verbal al percheziției din 05.07.2011, raportul de expertiză judiciară chimică nr.2527 din 27.07.2011; instanța neîntemeiat a pus la baza soluției de achitare doar declarațiile inculpatului, care nu și-a recunoscut vina, și care urmau a fi apreciate critic, fără a se pronunța asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii, care au fost puse la baza sentinței de condamnare de către prima instanță.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportînd norma nominalizată la situația în cauză, Colegiul penal constată că acest temei nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsurilor la motivele apelului declarat de avocatul O.Macovschi în numele inculpatului, precum și se vede că hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Care este eroarea de drept comisă de instanța de apel, în ce constă esența acesteia, procurorul nu specifică în recursul declarat, dînsul de fapt nu este de acord cu noua apreciere dată de către instanța de apel probelor administrate și cercetate pe parcursul ședințelor de judecată.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, conform art.27 și 414 alin. (2) Cod de procedură penală, aprecierea probelor și a circumstanțelor de fapt ale cauzei ține de competența instanțelor de fond și de apel. Ultima poate da o nouă apreciere probelor din dosar astfel că, în cazul lui A.Calestru, aplicarea acestei proceduri este în limita legii de procedură penală.

Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci cînd se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie survine din prevederile art.427 Cod de procedură penală, care prin temeiurile descrise se referă numai la probleme de drept.

Deci, după cum s-a menționat, instanța de apel era în drept să facă o nouă apreciere a probelor administrate de prima instanță și, în opinia instanței de recurs, concluziile trase de instanța de apel în această latură, nu au temei de a fi puse la îndoială.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel, rejudecând cauza în fapt și în drept, a audiat suplimentar inculpatul A.Calestru, martorii I.Muntean, V.Oglindă, a dat citire declarațiilor martorilor I.Plămădeală, V.Jitariuc, I.Chebac-Croitoru date în prima instanță, a cercetat actele cauzei - procesul-verbal al percheziției din 05.07.2011, raportul de expertiză judiciară chimică nr.2527 din 27.07.2011 și, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a adoptat o hotărîre legală și întemeiată, ținînd cont de prevederile art.101 Cod de procedură penală, just ajungînd la concluzia întemeiată privind achitarea inculpatului A.Calestru, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de el.

Colegiul penal menționează că instanța de apel în motivarea soluției adoptate corect a constatat că acuzarea nu a administrat și nu a prezentat probe concludente și pertinente, care ar fi demonstrat vinovăția inculpatului A.Calestru în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.e) Cod penal. Instanța just a conchis că, potrivit probelor sus-menționate se constată doar faptul depistării la 05.07.2011 în veceul celulei nr.28 din Penitenciarul nr.5 Cahul a substanțelor narcotice, dar nu și faptul că acestea aparțin anume inculpatului, deoarece în celulă în afară de A.Calestru se deținea și altă persoană, iar în cazul în care inculpatul a negat că substanțele narcotice aparțin lui, organul de urmărire penală urma să verifice apartenența acestora altor persoane.

Astfel, instanța de apel just a reținut că probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorul de stat, puse la dispoziție instanțelor judecătorești, nu dau temei la o stabilire sigură a vinovăției lui A.Calestru în săvîrșirea infracțiunii incriminate.

Reieșind din împrejurările stabilite, instanța de apel corect a conchis că învinuirea adusă lui A.Calestru nu este bazată pe probe directe, pertinente și concludente, care ar indica incontestabil că fapta a fost săvîrșită de inculpat și ar confirma vinovăția acestuia în cele imputate, iar potrivit art.8 alin.(3) în coroborare cu art.389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, cînd toate versiunile au fost verificate, iar divergențele au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Colegiul penal consideră neîntemeiat temeiul invocat de recurent, precum că instanța de apel nu a cercetat suplimentar toate probele administrate de prima instanță, deoarece, după cum s-a menționat mai sus, instanța a audiat inculpatul, martorii I.Muntean, V.Oglindă, a verificat declarațiile necontestate de părți ale martorilor I.Plămădeală, V.Jitariuc și I.Chebac-Croitoru, a cercetat actele cauzei, în rest, procurorul nu a înaintat un careva demers de a cerceta suplimentar probe noi.

Prin urmare, Colegiul conchide că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, din care considerente invocarea în recursul procurorului a faptului că instanța a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, că hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, este neîntemeiată.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea lui, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(1) - (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în cadrul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Cahul, Valeriu Sârbu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 15 aprilie 2013 în cauza penală privindu-l pe Calestru Anatol, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu